

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی و درمانی تهران

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی دکتر شریعتی

اسکلئوز

Scoliosis

گروه آموزش سلامت به مددجو

بیمارستان دکتر شریعتی

بخش ارتوپدی (کد: ۳۴)

زیرنظر: آقای دکتر سعیدرضا مهرپور

گردآورنده: ش - پناهی ، ف - احمد مخبری

دفتر پرستاری

دفتر حاکمیت بالینی
Clinical Governance

اسکلئوز

Scoliosis

اسکلئوز در زبان لاتین به معنی کج و خم می باشد و فردی که ستون فقراتش **انحراف همراه با چرخش** مهره داشته باشد را اسکلئوز گویند. این بیماری غیر واگیر و نسبتا شایع می باشد. خمیدگی ستون فقرات گاهی پیشرونده بوده و سبب تغییر شکل قفسه سینه و پشت می گردد. این عارضه در دختران نوجوان شایعتر از پسران می باشد. در عکس برداری ستون فقرات به شکل یک کاسه C و یا به شکل دو کاسه مخالف هم S دیده می شود. این بیماری در مراحل اولیه علائم واضحی نداشته و توسط پزشک یا مربی بهداشت **بصورت اتفاقی** تشخیص داده می شود.

این بیماری :

گاهی بصورت مادرزادی است و در موقع تولد دیده می شود.

گاهی بصورت ناشناخته بوده و در یکی از دوران زندگی دیده می شود. (از نوزادی تا نوجوانی)

و زمانی نیز به دلیل بیماری های عصبی - عضلانی ستون فقرات ، این مسئله رخ می دهد.

علائم شامل:

- عدم تقارن و برجستگی غیر عادی در ستون مهره ها
- برجستگی دنده ها یا برجستگی استخوان کتف.
- اشکال در راه رفتن ،دلیل ناهماهنگی در مفاصل رانی و ناهماهنگی طول ساقهای پا.
- خستگی زودرس
- کاهش حرکات ستون فقرات.
- به ندرت بیمار اسکلئوز با درد مراجعه می کند.
- اختلالات تنفسی و عصبی در مراحل شدید بیماری گنجایش تهویه ریوی کاهش می یابد و روی قلب فشار وارد می شود در نتیجه فعالیت فیزیکی کاهش می یابد.
- ۶۵% موارد علت اسکلئوز ناشناخته است. ۱۵% مادرزادی و ۱۰% موارد هم ثانویه مربوط به بیماری های عصبی و عضلانی می باشد.
- اسکلئوز بدون علت در هر سنی از کودکی دیده می شود و کسی نمی داند علت آن چیست و معمولا در طی رشد بطور ناگهانی در سن بلوغ و قبل از دوره جوانی دیده می شود.معمولا از هر ۴۰ بچه یکی از آنها درجه ای از این انحراف را دارد اما در دختر بچه ها بیشتر دیده می شود.

علائم اسکلئوز:

عدم قرینه بودن که زمان خم شدن، برجستگی در یک طرف دیده می شود و معمولا پدر و مادر موقعی متوجه می شوند که فرزندشان لخت می شود. اگر نا فرمی در قفسه سینه باشد. دنده ها و کتف ها می چرخد و حالت برآمدگی پیدا می کند و یک شانه ممکن است کوتاهتر از شانه دیگری باشد. اگر نا فرمی در پشت باشد. لگن می چرخد و ممکن است یک پا کوتاهتر از پای دیگر گردد. حال اگر اسکلئوز گسترش یافته و درمان نشود می تواند در آینده مشکلاتی بوجود بیاورد. برای مثال: درد پشت گسترش یافته و تنفس مشکل می شود یا مشکلات قلبی پیدا می شود.

روش تشخیص:

- معاینه دقیق توسط پزشک متخصص
- عکس برداری از ستون فقرات جهت تایید تشخیص پزشک و اندازه گیری میزان انحراف ستون فقرات جهت انتخاب روش درمان

درمان:

درمان بستگی به بعضی از عوامل دارد از قبیل سن - نحوه رشد ستون فقرات- درجه انحراف و انحناء و محل قرار گرفتن کجی که آیا در ناحیه سینه ای است یا در ناحیه کمری و احتمال اینکه آیا انحراف بیشتر می شود یا نه ؟ خوشبختانه اغلب افرادی که اسکلئوز دارند نیاز به درمان نداشته و فقط مستلزم همکاری صمیمانه شان است.

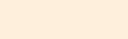
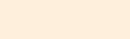
مثلا:

- تغییر در عادت نشستن خود بدهند.
- طبق توصیه پزشک از قوز بند استفاده کنند.
- فیزیوتراپی جهت رفع ضعف عضلات ستون فقرات نیز توصیه می شود. البته پزشک نوع و نحوه فیزیوتراپی را مشخص می کند.
- انجام ورزش های درمانی نیز موثر است. البته ورزشهای سنگین توصیه نمی شود.

استفاده از کمرست های طبی :

این کمرست ها انواع مختلفی دارد که پوشیدن آنها با ارزش می باشد. بخصوص اگر انحراف زیاد باشد.چرا که این کمرست ها از بدتر شدن اسکلئوز جلوگیری می کند. این کمرست ها گاهی باید شبانه روز بسته شود. خوشبختانه اکثر فعالیت های طبیعی را می توان با پوشیدن این کمرست ها انجام داد و ممنوعیت و محدودیت حرکتی وجود ندارد. گاهی اسکلئوز آنقدر طاقت فرسا و شدید است که پزشک توصیه می کند . جراحی انجام گردد و یکی دو تا از مهره ها را با فلزی مخصوص ثابت کرده تا از حالت منحنی خارج گردد و پزشک تا مدتها با بیمار در ارتباط می باشد تا مشکلات بیمار برطرف گردد.

قبل از انجام هرگونه کاری با پزشک معالج خود مشورت کنید.

تهران - خیابان کارگر شمالی - سه راه جلال آل احمد

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی دکتر شریعتی

تلفن: ۸۸۲۲۰۰۰۰ ، ۸۴۹۰۱

www.shariatihospital.ir , info@shariatihospital.ir